

CSONGRÁDI UJSÁG

Független politikai, társadalmi és közgazdasági lap. ■■■■ Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Telefonszám: 49. Csekk száma: 15710.

Szerkesztő:
FORGÓ FERENC

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegközötti reklámhír és nyiltér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árengedmény.

Két hitvallás a revízió mellett

Mióta Barthou, a franciák külügyminisztere tragikus történelmi tájékozatlanságra valló, hirhedté vált bukaresti kijelentéseit megtette, egymást érik a békerevizio szükségessége mellett nyilatkozatok.

Sir Robert Gower angol képviselő, Anglia legtekintélyesebb lapjában, a Manchester Guardianban több képviselőtársa nevében nyílt levélben követeli, hogy Anglia a Népszövetségi Alapokmány 19. szakaszának értelmében javasolja a trianoni szerződés revízióját és tegyen lépést aziránt, hogy csatolják vissza hazájához az elszakított magyarok közül legalább is azt a két milliót, akik visszatérhetnének anélkül is, hogy amiat nagyobb számú szláv és román lakosságot magyar fennhatóság alá kellene helyezni.

Ezek a bölcs, kemény, tiszta szavak reményt és bizalmat kelteket. Hiszen Sir Robert Gower mögött 250 angol képviselő áll s a 250 képviselő mögött az angol polgárságnak tetemes része. Micsoda rövidlátás volna tehát, ha észre nem vennék ennek a mozgalomnak áttörőerjét és nagyraihivatottságát, mely anyagi eszközök nélkül csak az igazság meggyőző erejével így meg tudja indítani egy hatalmas nemzet szívét, elméjét, meggyőződését.

Ebben a nyílt levélben Sir Robert Gower alapos statisztikai adatokkal mutatja ki, hogy ez a megoldás nagyon is lehetséges, a magyar követelések feltűnően méltányosak, mert hiszen csak arra szorítkoznak, hogy adják vissza Magyarországnak a mostani határokkal szomszédos, tulnyomóan magyar lakta területeket, míg a többi, tőle elrabort vegyeslakosságú területekre nézve állapítassék meg az önrendelkezési jog.

Egy szikra kipattanása — mondja a nyílt levél — végezetes világegésre vezethet. Azután a felelősségre való hivatkozással kérdi: Vajon addig akarják engedni elfajulni a viszonyokat, amíg ki fog törni a háború?

Ezzel a nyílt levéllel szinte egy időben fogadta Mussolini a magyar egyetemi hallgatók olaszbarát-küldöttségét, akik előtt a következőképp nyilatkozott:

„Világgá kiáltottam nem egyszer és most is az amerikai sajtóban tettem közzé egy cikkemben azt, hogy Magyarországot igazságtalanul darabolták szét. Szilárd meggyőződésem, hogy Magyarország sérelmeinek orvoslása nélkül nem lesz tartós béke Európában. Ha ellenben Magyarország megkapja a maga igazát, béke lesz a Duna és a Kárpátok völgyében, de ha nem, akkor az elnyomottak és az elnyomók helyzete állandó veszélyt jelent Európa fölött. Én mindig elsánts akarattal akarok Magyarorszáért küzdeni.”

Ime, ezek a nyilatkozatok fényes bizonyítékai annak, hogy igazság nélkül tartós béke nincs. A tartós béke harcosai közé tartoznak azok az emelkedettebb szellemű politikusok, újságírók és egyéb közéleti férfiak, akik fölismerivén a trianoni szerződés teremtette állapot vérlázítóan igazságtalan és lehetetlen voltát, megkezdették nagy munkájukat annak érdekében, hogy megnyerjék Európát a békerevizio érdekében.

Csongrádi indítványokat fogadott el a kecskeméti iparoskongresszus

Czégényi Sámuel az IPOSz egyik alelnökévé választották

Vasárnap délelőtt a Hírös Hét keretében országos iparoskongresszus volt Kecskeméten, amelyen — mint megírjuk — többek között a csongrádi ipartestület által benyújtott indítványokat is tárgyalták. A kongresszuson a kereskedelmi miniszter képviselőjében megjelent báró Kruhina miniszteri tanácsos. A kongresszus vasárnap egész napon át tanácskozott és igen sok aktuális iparoskérdésben foglalt állást.

Fontos határozatokat hozott az iparosok öregségi és rokkantsági biztosítása ügyében, majd Czégényi Sámuel csongrádi ipartestületi elnök terjesztette elő indítványát a kontárkérdésben és a tanácsszerződések 4 középiskolához való kötésének kérdésében. A kongresszus az indítványokat egyhangulag elfogadta. Ugyancsak elfogadta a kongresszus Czégényi indítványát, amelyben az iparosság érdekében azt kéri a minisztériumtól, hogy tiltsa meg a gazdasági iskolákban az ipari szakoktatást.

Foglalkozott ezután a kongresszus az ipari érdekképviselők egységének megteremtésével, az ipartestületek székzházkölcöncinek ügyével, OTI- és adórendeletekkel, a 30 éves házadómentesség szükségességével, amelyet az építőiparosok sürgetnek.

A csongrádi ipartestület újabb indítványát terjesztette ezután elő Czégényi Sámuel. E szerint a kisiparosság érdeke föltétlenül megkívánja, hogy a 25 pengőt meg nem haladó összegek is telekkönnyvilleg biztosíthatók legyenek. A kongresszus a javaslatot elfogadta.

A kongresszus az idei évben kiténtetésre ajánlott iparosok között kiténtette Tóth Kálmán csongrádi szabómestert is.

A kongresszus előtt az IPOSz tartott közgyűlést, amelyen Czégényi Sámuel, a csongrádi ipartestület elnökét a tisztújítás során az egyik alelnöki tisztségre megválasztotta.

A NEMZETI MUNKAVONAT

A TESz mozgó árumintavásárai Csongrádon is áthaladnak

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége — a TESz — az idén, szeptember 28-án óhajítja a budapesti nyugati-pályaudvaron felavatni és azután országos körutjára elindítani a 20, erre a célra berendezett termes kocsiáll, első Nemzeti Munkavonatot, amellyel a mozgó árumintavásárt valószínű meg. Összesen 61 olyan vasuti állomást érintene, amely berendezésénél fogva alkalmas arra, hogy a kiállítási vonatot a forgalom megakasztása nélkül egy-két napi ott-tartózkodásra befogadhatná.

Három körutat vettek tervbe. Az első 1934. október—november havában az „Alföldi út”: Cegléd, Kecskemét, Lajosmizse, Fülöp-szállás, Kunszentmiklós, Kiskőrös, Kalocsa, Kiskunhalas, Bácsalmás, Baja, Kiskunfélegyháza, Csongrád, Szentés, Orosháza, Hédmezővásárhely, Szeged, Békéscsaba, Gyula, Gyoma, Mezőtur és Szolnok állomásokat érintené. A második, „Dunántúli út” 1935. február—március havában magában foglalná: Budapest, Tatatóváros, Komárom, Győr, Pápa, Celldömölk, Szombathely, Körmend, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Barcs, Szigetvár, Kaposvár, Pécs, Baja, Szekszárd, Székesfehérvár állomásokat. A harmadik, a felvidéki és tiszántúli út 1935. március—április hónapokban: Budapest, Vác, Balassagyarmat, Aszód, Hatvan, Salgótarján, Gyöngyös, Eger,

Miskolc, Szerencs, Sárospatak, Sátoraljaujhely, Nyiregyháza, Debrecen, Hajdúböszörmény, Karcag, Kisújszállás, Szolnok, Mezőtur.

Az előzetes tervismertetés szerint, — „A Nemzeti Munkavonat körutjai utján lebonyolítandó árumintavásárok célja az volna, hogy az eddig Budapesten, vagy a nagyobb vidéki gazdasági gócpontokon rendezett „álló” árumintavásárok által felölelt fogyasztórétegek-nél mélyebb fogyasztóréteget találjon.”

Az állomásokon a közönség 40, illetve kedvezményesen 20 filléres belépőjegyek mellett tekinthetné meg az odaérkezett kiállítást 1, 2 vagy 3 napig.

A helyi kereskedelmet a TESz szervezőtének a következő pontja érdeklő elsősorban:

— A Nemzeti Munkavonat árumintavásárával kapcsolatosan a kicsinyben való árusítást — kivéve a szokásos kóstoló próbákat — szigorúan megtiltanák, a kicsinyben való árusításnak akárcsak megkísérlése is a kiállítónak a Nemzeti Munkavonatról való azonnali kizárását és kötbér fizetését vonná maga után.

— A kiállítók a vevőkkel mindig csak a helyi kereskedők, illetve az illetékes gyári vagy kereskedelmi képviselők és ügynökök útján érintkezhetnek, — a kiállító a helyi kereskedelem megkerülésével közvetlenül nem adhat el.

Beiratkozások a szegedi egyetemre

A szegedi m. kir. Ferencz József tudományegyetemen az 1934—35. tanév I. felére szóló rendes beiratkozások 1934. szeptember hó 1-től 12-ig bezárólag tartanak. Az utólagos beiratkozás az akadályoztatásnak szeptember 12-ig történő igazolása után szeptember 30-ig kari dékáni engedéllyel végezhető. Azok, akik nem voltak még ennek az egyetemnek hallgatói, kérvényezés útján nyert felvételi engedély alapján beiratkozhatnak be. E.ck a jogi-, az orvosi-, a bölcsészeti-

és a math. és természettudományi kar tanártestületéhez címzett felvételi kérvényüket 1934. augusztus 31-ig nyújthatják be. Tandíjmentesség iránti kérvények a jogi-, az orvosi- és a matematikai- és természettudományi karon 1934. szeptember 1—12-ig, a bölcsészettudományi karon 1933. augusztus 18.—31-ig nyújthatók be a dékáni hivatalokba. Ide vonatkozólag a Budapesti Közlöny 1934. július 27-től megjelenő számaiban közölt részletes hirdetés nyújt bővebb tájékoztatást.

Pusztító szélvihar és jég vonult végig a csongrádi határon

Lesodorta az épületek tetejét, szétszórta a mezőn lévő asztagokat, szénaboglyákat és gyökerektől kicsavarta a fákat

Pusztító szélvihar söpörte végig hétfőn délután a csongrádi határ nagyrészét.

A városba beérkezett jelentések szerint a tornádó számba menő szélvihar lesodorta a házakról a cserepet, nádkötést, sőt egyes helyeken még a tetőszerkezetet is összetörte.

A mezőn levő széna- és szalmakazlakat és az itt-ott még kinnlévő asztagokat összevissza dobálta és messze hordta tartalmukat. A gazdáknak ugyancsak dolgot fog adni, míg a szél által szétdobált takarmányfélét újra összehordatják.

Rendeteg kárt tett a szélvihar a gyümölcsösökben és a határrezi fásításokban. Régi, öreg fákat tövestől szaggatott ki és derékban tört ketté a vihar. A szőlőkben egy csomó gyümölcsfát tönkretett, kivágta a szőlőkarókat és össze-vissza tépte a fűrtökkel teli szőlővenyigéket.

A károkat tetőzte még a jég is, amely a szőlők között végzett hatalmas pusztítást. Még szerencse, hogy a jég pázsztaszerűen érte a szőlőket és több helyet teljesen elkerült.

Nemzeti autós- és motoros nagytáborozás Kecskeméten

A kecskeméti „Hírös Hét“-tel kapcsolatosan rendezti a középmagyarországi Automobil és Motor Club III. országos csillagturáját és az I. Magyar Nemzeti Autó és Motoros Nagytáborozást.

Ezen nagytábor legfontosabb célja, hogy hirdesse a magyar megújítást és azt a hatalmas erőt, mely az egységben rejlik.

A csillagtúra befutási időpontja 9 óra 30 p. 12 órakor az Iparos Otthon disztermében, József főherceg Ófensége diszelnöklése mellett kezdődik a motoros kongresszus. Az ország minden városából nagy

számmal vesznek részt a kongresszuson. Városunk is a Club helyi titkára, dr. Kunczer Béla által képviselve lesz. Rajta kívül még több motoros rándul át ezen a napon Kecskemétre. Reméljük, hogy az első Motoros Nagytáborozás meghozza a hozzá fűzött reményeket és a bajtársi szellem kiépítése mellett a magyar motorizmus ügyét egy nagy lépéssel fogja előbbre vinni.

A csongrádi motorkerékpárosok vasárnap 29-én reggel fél 8 órakor indulnak. Félgyűlésen az ottani motorosokkal csatlakoznak és együtt futnak be Kecskemétre.

Kutyajeggyel látják el a csongrádi ebeket

Könyörtelenül kiirtják az adózás alól kivont városi és tanyai kutyákat

A vármegyei új ebirtási szabályrendelet értelmében a megye területén tartott minden eb után adót kell fizetni. Csúpn a szopós ebek tartása nem esik adókötelezettség alá. Az ebadó évi összege a házörző és pástőreb után 1 P, míg az egyéb célokra tartott ebek után 5 P adó fizetendő.

Házörző vagy pástőrebnek, — bármilyen fajtaú is — csak az olyan eb tekinthető, amelyet vagyon vagy személybiztonság céljából tartanak. Az e címen szükség nélkül tartott ebet azonban „egyéb célból tartott“ ebnek tekintik, amely után a fent említett 5 pengős évi bérösszeg fizetendő.

A kirótt ebadó kiegyenlítését nyugtával

igazolja az adóhivatal, amely az első ízben kiadott nyugtával együtt kiszolgáltatja a félnek a megye ebirtási szabályrendeletének egy példányát és a vesztettségéről szóló népszerű ismertető füzetet. Ezenkívül minden ebre kiadja a közigazgatási hatóság a fémből készült ugynevezett kutyajegyet, amely az ebek nyakörvére erősítendő.

Bizonyos idő leteltével minden adóköteles ebre felerősítendő a kutyajegy. Az olyan ebeket, amelyek nem lesznek kutyajeggyel ellátva, gazdátlan, kóbor ebeknek tekintik, amelyeknek fegyveres kiirtása egyformán jogukban áll a karhatalmi tényezőknek és a vadászoknak.

Megjelent az új közszállítási szabályzat

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli az új közszállítási szabályzatot. Jelentős gazdasági hatása lesz az új szabályzat ama rendelkezéseknek, amelyek megszorításokat tartalmaznak az állami és önkormányzati telephelyről beszerzendő és házi kezelésben végezhető munkák tekintetében. A szabályzat jelentős újításai: az érdekképviseletek véleményező s adatszolgáltatási tevékenységéről, az árajánlatok visszasságának megvizsgálásáról és az irreális árajánlatok kizárásáról, a nyilvánosság fokozottabb biztosításáról, a határidő pontos megtartásáról, a bánatpénzek gyors utalásáról és az előírt időszakkal későbbben kiutalt bánatpénzek után a letevők

részére kamatbiztosításról szóló rendelkezések.

A rendelet általában a kisipar védelmét domborítja ki, a kisiparosokat közszállításioknál 6 százalékos árelőny illeti meg, azonkívül 25 iparágban az 5 ezer pengőt meg nem haladó közszállításiokokat, valamint a 20 ezer pengőt meg nem haladó magasépítéseket teljesen a kisipar számára biztosítja a szabályzat, míg a gyapotruha varrása 50—75 százalékban, a lábbeliek szállítása 40 százalékban, a sapszükséglet kielégítése 100 százalékban a kisipar számára van fenntartva. Fontos védelem a kisipar számára az is, hogy a csúpn alaki kellékeknek megnevezett ajánlatot nem lehet visszautasítani.

Mit kell tudni a lisztért való kenyércseréről és a háziiparszerű kenyérsütésről

Az új gabonarendelet fontosabb rendelkezései

Az új gabonarendelet végrehajtása tárgyában kiadott 2000—1934. PM. rendelet több fontos intézkedést tartalmaz a lisztért való kenyércseréről és a háziiparszerű kenyérsütésről, amivel nemcsak a sütőknek, de az öröltetőknek is tisztában kell lenniük.

A lisztért való kenyércserével kapcsolatban kimondja a rendelet, hogy a sütőiparosok a városi forgalmiadóhivatal malomosztályához tett előzetes bejelentés mellett a vándorlásra jogosultak örleményeit kenyérsütés, illetve kenyér ellenében kicserélés

céljából átvehetik abban az esetben, ha a lisztet átadó vándorlásra jogosult legalább 40 kiló örleményt ad át felsütés (cserélés) végett. Az örleményért cserébe kapott kenyeret a vándorlásra jogosult cserélő kizárólag saját háztartásában fogyaszthatja el.

Vándorlásból származó lisztet a sütőiparhoz csak a malom által kiállított „szállító bárcával“, vagy községi igazolvány kíséretében szabad szállítani. Ha a vándorlásra jogosult a lisztet közvetlenül a malomból szállítja a sütőiparhoz, úgy a szállítandó

lisztmennyiségre vonatkozólag a saját nevére, de a sütőüzem címére szóló szállító bárcát állíthat ki a malomban. A sütőiparos meggyőződni köteles arról, hogy a cserélő vándorlásra jogosult-e és hogy a cserébe kapott kenyér mennyisége a cserélő háztartási vagy mezőgazdasági szükségletét nem haladja-e meg.

Ha a sütőiparos ezt a tájékozódást elmulasztja és a cserélő a kenyeret forgalomba hozza, úgy a kincstárt megillető adóváltásért a sütőiparos a cserélővel egyetemlegesen felelős. A cserébe kiadott kenyér minden 100 kilogramja után 2 P 70 fillér az adóváltáság.

Háziiparszerű kenyérsütésnek (sütemény előállításnak) csak azt a sütést tekintik a rendelet, amikor a vándorlásra jogosultak (Lásd a 2000/1934. PM. sz. rendelet 4. §-át) a háztartásukban használni szokott kemencében vándorlásra jogosultak által hozott kenyérsütést a saját házi szükségletükre szükséges kenyérral együtt sűtik. A vándorlásra jogosult által hozott kenyérsütés mennyisége azonban nem lehet több, mint a saját házi szükségletre felhasznált kenyérsütés mennyisége.

Az a körülmény, hogy a sütést végző a sütésért számít-e fel díjat, vagy azt miként állapítja meg, közömbös.

E rendelkezés alapján a háziiparszerű kenyérsütés címén jelentősebb mennyiségű kenyérsütés nem kerülhet felsütésre, mert a háztartásokban nem naponként, hanem kivételes esetektől eltekintve, hetenként legfeljebb kétszer szoktak sütni.

Az ettől eltérő módon mások részére végzett bérítés az általános forgalmiadó és lisztforgalmi adóváltás tekintetében az iparjogositvány alapján folytatott bérítésessel egyenlő elbírálás alá esik.

A kenyér (sütemény) sütését a háziipar kereteit meghaladónak kell tekinteni a rendelet szerint, ha a sütés vándorlásra nem jogosultak részére, vagy a háztartásban használni szokott kemencénél nagyobb méretű kemencében történik.

Vándorlással előállított lisztből süttött kenyeret értékesíteni, vagy vándorlásra jogosultak részére lisztért elcserélni nem szabad még akkor sem, ha a cserélő csak a kenyérhez szükséges lisztet adja s az egyéb anyagok és sütés díját külön fizeti meg.

Az értékesítés céljára történő minden más kenyérsütés (tésztasütés) ipari sütésnek minősül. Ilyen sütést csak iparjogositvánnyal rendelkező sütőiparosok végezhetnek.

A vándorlás után nyert lisztből készített száritott tésztát, (tarhonyát, vágott tésztát, csigatésztát stb.) értékesíteni vagy forgalombahozni tilos.

A hadigondozottak jelentkezése Csongrádon

Azok a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák, akik ipari vagy kereskedelmi alkalmazást, munkát keresnek, külön jegyzékbe való felvétel céljából jelentkezzenek a városházán a hatósági munkásközvetítő hivatalban.

Jelentkezéskor ne feledjék magukkal hozni érvényes hadigondozási igazolványukat.

A mák és a paprika

**Nagy a termés,
de bizonytalan az értékesítés**

Az idén sokkal nagyobb a máktermés, mint más esztendőkhöz és az eredményt hét, sőt nyolcszáz vagonra becsülik egyesek. A mák értékesítése körül azonban zavarok vannak annál is inkább, mert még a tavalyi készletek sem fogytak el. A külkereskedelmi intézetre vár a feladat, hogy sürgősen gondoskodjék a nagy máktermés értékesítéséről, nehogy a lengyel konkurrencia elűssön bennünket a külföldi piacoktól. Szinte ugyanaz a helyzet a paprikánál, melyből a zárt területnek nyilvánított Kalocsa és Szeged vidékének termése 300 vagonnal több, mint amennyit a belső fogyasztás felhasználhat,

Csongrádi piaci ára

1934. július 24.

Tiszta buza	1 mm.	15.-
Rozs	1 "	9.-
Árpa	1 "	9.-
Zab	1 "	9.-
Köles	1 "	10.-
Bab	1 "	11.-
Kukorica	1 "	9.-
Csöv. kukor.	1 "	6.-
Félbarna kenyér	kgr.	—2.-
Rozskenyér	"	—2.-
Nullásliszt	"	—3.-
Főzöliszt	"	—2.-
Kenyérliszt	"	—2.-
Rozsliszt	"	—2.-
Hizott lud	"	0.7
Hizott kacs	"	0.7
Tyuk	"	0.7
Csirke	"	0.7
Tojás darabja	"	0.
Marhahus	"	0.9
Juhhus	"	1.-
Sertésus	"	1.2
Olvasztott zsír	"	1.4
Háj	"	1.3
Szalonna	"	1.2

Megreformálják az OTI-t

Az Országos Társadalombiztosító Intézet működésével kapcsolatban, nemcsak tagok elégedetlenségét, hanem reformokra készült belügyminisztérium is, melynek a hatáskörébe kerül az OTI felügyelete is, népjóléti minisztérium feladatára.

Az a hír, mintha külminisztériumba tömörítették OTI-t és a hozzá hasonló intézményeket, nem felel meg a valóságnak, ellenben belügyminisztérium referensei behatóan foglalkoznak az OTI megreformálásával. Hogy ez milyen vonatkozást lesz, az egyelőre nem kerül a nyilvánosság elé, csúpn az vált publikussá, hogy készülnék az OTI reformjához szükséges rendeletek a belügyminisztériumban s azután átküldik azokat az igazságügyminisztériumba, a pénzügyminisztériumba, a munkaügyi minisztériumba, a szociálpolitikai osztályára, utána pedig az összes rendeleteket minisztertanács elé terjesztik.

Kisgazdák is kiállíthatnak a nemzeti munka terménybemutatóját

Budapesten szeptember végén „nemzeti munka meggyar földön“ címmel terménybemutatót rendeznek. Nagyajánlatos, hogy ezen a kiállításra résztvegyenek. Sok külföldi vendége lesz a bemutatónak és a gazdasági termények jobb vetőmagjából bizonyára fognak vásárolni. Az sem baj, ha az idén nincs eladó vetőmagja gazdának, majd előjegyzéssel jövőre a vételt. Részletes felvilágosításokkal a vármegyei gazdasági felügyelőség szolgál, ugyancsak felügyelőség gondoskodik kiállításra szánt anyag Budapestre szállításáról.

Csongrádi piaci árak.

1934. július 24.

buza	1 mm.	15.— P
"	"	9.— "
"	"	9.— "
"	"	9.— "
"	"	10.— "
"	"	11.— "
rica	"	9.— "
kukor.	1 "	6.— "
na kenyér	kgr.	—26 P
enyér	"	—22 "
liszt	"	—30 "
liszt	"	—27 "
liszt	"	—24 "
liszt	"	—20 "
lud	"	0.75 "
kacsa	"	0.75 "
"	"	0.75 "
"	"	0.75 "
darabja	"	0.3 "
hus	"	0.90 "
hus	"	1.— "
hus	"	1.20 "
ított zsír	"	1.40 "
"	"	1.30 "
na	"	1.20 "

Mezreformálják az OTI-t

Országos Társadalom-
törvénykezési Intézet működésé-
gylátszik, nemcsak a
elégedtenkednek,
reformokra készül a
minisztérium is, a-
ek a hatáskörébe került
TI felügyelete is a
életi minisztérium felosz-
után.

a hir, mintha külön
térümben tömöríteni az
és a hozzá hasonló
ényeket, nem felel meg
ságnak, ellenben a
minisztérium referen-
hatóan foglalkoznak
I mezreformálásával.
ez milyen vonatkozásu
z egyelőre nem került
ránosság elé, csupán
lt publikussá, hogy
nek az OTI reformjára
ozó rendeletek a bel-
minisztériumban s azután
k azokat az igazság-
minisztériumba, a pénz-
minisztériumba, a mi-
elnökség szociálpoli-
sztályára, utána pedig
szes rendeleteket a
tanács él terjesztik.

**Kiszágnak is
állíthatnak
nemzetimunka
énybemutatóján**

apesten szeptember
nemzeti munka ma-
ldón" címmel termés-
tót rendeznek. Nagyön-
s, hogy ezen a kis-
résztvegyenek.
lföldi vendége lesz a
tónak és a gazdasági
yek jobb vetőmagjai-
nyára fognak vásárol-
sem baj, ha az idén
eladó vetőmagja a
ak, majd előjegyzik
a vételt. Részletesebb
osításokkal a vár-
gazdasági felügyel-
olgál, ugyancsak a
őség gondoskodik a
ra szánt anyag Buda-
szállításáról.

**Amikor a futballabda
Csongrádra gurult...**

(Visszapillantás a csongrádi labdarugó-
sport két évtizedére)
(Folytatás)

A történelemben először 1314-ben je-
lenik meg a rugólabda, amikor egy-egy falu
lakossága torony iránt rugva kergette a lab-
dát, miközben a győztes bevitte a másik
faluba. Edward király ebben az évben eltiltja
ezt a játékot, mert bizony ez a heves küzde-
lem sokszor fegyverekkel folytatódott.

A mai futball ősenek nyomaira a közép-
korban több nyugati országban bukkanunk.
A játék, amit a modern futball első megje-
lenési formájának tekinthetünk, csak a XIX.
század elején öltött magára határozott alakot.
Angliában 1855-ben alakult meg az első
futball-klub. Akkor még kézzel is szabad
volt a játék és a csapatok létszáma is válto-
zott, de állandóan nagyobb volt a mostani-
nál. Fokozatosan alakult ki a rugby-ből az
a játék, amelynek szabályai szerint kézzel
tilos volt érinteni a labdát. A két fel-
fogás hívei erős harcot fejtettek egymás ellen,
végre 1863-ban papírra vetették a kézimunkát
eltiltó játék szabályait és a rugby-től meg-
különböztetendő, ezt association-footballnak
nevezték el. Ettől kezdve rohamosan fejlődött
a játék és szabályainak kiépítésével sokat
nyert tartományban. S nincs még egy olyan
sportszerű játék, amely ilyen gyorsan elter-
jedt, népszerű lett volna.

A fejlődés további dátumai dióhéjban:
1865-ben állítják fel lesállás szabályát
és a kapufákat szalaggal kötik össze. 1869-
ben a legszigorúbban eltiltják a labdának
kézzel való érintését, 1871-ben pedig ezt
kivételesen a kapusnak engedik meg. A sa-
rokugást 1863-ban vezetik be. 1875-ben lé-
váltja fel a kapufákat összekötő szalagot.
1881-ben vezetik be a játékíró intézményét.
1883-ban állítják fel az oldal-bedobás sza-
bályát. A 11-es büntető rugás 1890-ben
születik meg.

A kilencvenes évek elején megkezd-
hódító hadjáratát a labdarugás a kontinensen
is, hogy a kilencszázas évek elején folytassa
ezt a diadalmenetet a tengereken túl. 1904-ben
a st. louis olimpiádon felveszik a prog-
ramba a labdarugást is, amely így bevonul
a nemzetközileg fémjelzett sportágak közé.
S meg lehet állapítani, hogy a labdarugást
ismerik és játsszák minden világrészben, a
játék folyton terjed, így tömegeket hódít s a
népszerűsége napról-napra növekszik.

Hozzánk a kilencvenes évek elején ke-
rült először Angliából. A játék sportszerű
üzését elsőnek a Budapesti Torna Club ve-
zette be. Nehány Budapesten élő angol
irányítása alatt itt kezdtek el rendszeresen
rugni az idegenből hozott labdát.

Az első nyilvános mérkőzést 1897. okt.
31-én játszották a Millenárison a BTC és a
bécsi Cricketer csapata közt. Ez volt egyben
az első nemzetközi mérkőzés, amely a Cricke-
terek 2:0-ás győzelmét hozta meg. A BTC
összeállítása a következő volt: Stoppe, Ashton,
Harsády, Klebersberg, Pesky, Izor, Linduer,
Ramazeder, Hajós, Yiland, Ray.

A Magyar Labdarugó Szövetséget 1901.
jan. 19-én alakították meg a Következő egy-
letek: BTC, Postások, MAC, BEAC, Magyar
FC, Ganzgyár, Műgyetem, 33 FC, FTC,
BSC, MUE. Az első esztendő I-ső oszt. baj-
nokságát a BTC nyerte. A II-od oszt. bajnok
a 33 FC lett.

A bajnoki mérkőzések hamar megked-
veltették a játékot a fiatalokkal és közön-
séggel egyaránt. De a vidéken is hálás ta-
lajra talált a játék és 1907-ben már a nyugati,
északi, déli és keleti területben megindul a
küzdelem a bajnokságért.

Ebben az időben Csongrádon is gurult,
szállt már a kerek bőrlabda, magukkal hoz-
ták annak minden varázsát azok a diákok,
kik középiskolai tanulmányaikat nagyobb
városokban végezték. (— —)

(Folyt. köv.)

Olvasson Csongrádi Ujságot.

**Megállapította a szentesi
villamosmű a csongrádi
ajánlati feltételeket**

Ülést tartott kedden délelőtt a városi
villamosmű igazgatósága Négyesi Imre dr.
polgármester elnöklésével. Cseuz Béla mű-
szaki tanácsos előterjesztése alapján, végle-
gesen megállapította az igazgatóság azokat a
feltételeket, amelyek mellett ajánlatot tesz
Csongrád városának a mostani szerződés
lejártá utáni villamosáram ellátásra. Az aján-
lat benyújtási határideje augusztus 1-én,
szerdán délelőtt 11 órakor jár le.

**A hivatalos termésjelentés
csongrád megyei adatai**

A földmivelési minisztérium szombaton
délben ismét hivatalos termésjelentést adott
ki. Az országos jelentésnek Csongrád megyére
vonatkozó adatai a következők:

Várható vagy tényleges termés Csong-
rád megyében:

buza 4.5, rozs 4, árpa 3.5, zab 4.8,
uborka 15, zöldpaprika 40, vöröshagyma 4.5,
bab 4.5, káposzta 120, mák 3, len 4 méter-
mázsa katasztrális holdanként.

Minősítő számok (legjobb az 1-es, leg-
rosszabb az 5-ös):

tengeri 2, burgonya 2.5, cukorrépa 2,
kerti vetemények 2.5, köles 2.5.

A jelentés megjegyzi, hogy a tengeri
igen jól fejlődik, az időjárás nagyon kedvez
a fejlődésnek.

A réteken a fű növése még lassu bár,
de megindult a legelők is sokat javultak, de
helyenkint még mindig nem adnak elegendő
táplálékot.

A diinye egyenetlenül fejlődik és sok
közte a peronoszpora. A gyümölcsstermés a
szilva kivételével közepes.

**A kis hadikölcsönjegyzők
nagy nyomorusága
Csongrádon**

A belügyminiszteri költségvetésben sze-
repe az a tétel, amelyből néhány esztendője
segélyezik azokat az elszegényedett embere-
ket, akik a háboru alatt vagyonukat egész-
ben, vagy jelentékeny részben hadikölcsön-
nőkbe fektették bele. Régi, fájó kérdés ez,
amely körül nem egyszer viharzott fel a
szenvedély a törvényhozásban. Megoldást
azonban minden szenvedélyes vita ellenére
sem nyert ez a kérdés, amely most a köz-
pes és sok helyen közepesenél is rosszabb
termés következtében ismét kiújult és idő-
szerűvé vált. A helyzet az, hogy a legjobban
rászoruló és legkevesebb címletekkel rendel-
kező emberek a segélynek semmiféle formá-
jában nem részesülnek. A kormány a takar-
ékosságra való hivatkozással, másrészt
pedig az igénylések nagyarányu megnöve-
kedésére való tekintettel határt szabott a
segélyek kiutalásának, és pedig úgy, hogy a
legkisebb címletek tulajdonosait rekesztette
ki a segélyezésből. Nem veszi tekintetbe azt,
hogy éppen ezek a kisjegyzők hozták a leg-
nagyobb áldozatot, mert nagyon sokszor
egy darab földet, vagy házrészlet adtak el,
hogy 1000 koronás címletet jegyezthessenek.
Ezeknek a kisembereknek legtöbbször a háboru
óta megrokkantak, kereset és munkaképte-
lenné váltak és közjótékonyaságból, vagy
koldulásból tengetik életüket.

Azok az 1000 koronán aluli jegyzők,
akik eddig semmi segélyben nem részesültek,
most tömegesen rohanták meg a községi
jegyzőket, hogy igényléseiket igazoltan juttas-
sák a belügyminisztériumba. Már eddig,
májustól július elejéig több ezer új igénylés
érkezett a belügyminisztériumba, anélkül
azonban, hogy ennek valamilyen eredménye
lenne. A hadikölcsönöket intéző ügyosztály
teljesen tehetetlen, mert a költségvetési keret
a legmegrendítőbb panasz figyelembevételét
sem engedi meg.

A kisjegyzők a törvényhozás szünete-
lése miatt a törvényhatóságokon keresztül

akarnak a kormányra hatni és azt kívánják,
hogy vagy valorizálva fizesse vissza a kor-
mány a legkisebb címleteket, vagy pedig
orvosolja a segélyezés eddigi antiszociális
módját. Rámutatnak arra, hogy még a hadi-
rokkantak segélyezését is lecsipkedték, ami-
kor 35 millió keretről 3 millióra csökkent-
tették a hadikölcsönsegélyezés mértékét.

A nyomorban élő, kolduló és éhez-
kisjegyzők panaszát egyszer meg kell hallani
a kormánynak, mert a segélyezés kiterjesz-
tésével tulajdonképpen csak kötelességet
teljesít, de ezenkívül egzisztenciákat ment
meg a végső kétségbeeséstől.

HIREK

— **A váci nagyprépost halála.**
Baksay Károly dr., a vácegyházmegyei káp-
talan nagyprépostja vasárnap Kiskunfélegy-
házán 72 éves korában elhunyt.

— **Ellenőrzi a gazdasági fel-
ügyelőség a gabonavásárlásokat.**
A földmivelésügyi minisztérium a vármegyei
gazdasági felügyelőséget bízta meg a gabona-
vásárlások ellenőrzésével. Ez azt jelenti, hogy
a felügyelőség ellenőrzést gyakorol az irány-
árak betartása és a gabonakereskedelem
költség számításai tekintetében.

— **Esküvő.** Dr. Dévai Károly fővárosi
ügyvéd és Erdős Böske, — Erdős József
hirdetőirodatulajdonos leánya — július hó
29-én déli 1 órakor Budapesten a Dohány-
utcai templomban házasságot kötnek.

— **A játék vége.** Boda József 8 éves
csongrádi gyerek felmászott játékból a fára.
Leesett és eltörte a ballábát. A mentők
átszállították a szentesi kórházba.

— **A nyári meleg** a faggyumirigyek
működését fokozza, miáltal az árcsirosság
és az ezzel járó arctisztítatlanság gyakori. A
kellemesen illatosított Sulfamyl kénpu-
der rövid használat után megszünteti az arc
csirosságát, mitesszereit és pattanásait.

A grafológia csodája

Az ember voltaképpen sőtétben botorkál
és helytelen utakra téved. Ezért vannak pályá-
tévesztettek, boldogtalanok, csalódottak, s
ezért fordulnak elő vesztések és lelki s-
borúságok. Voltaképpen az ember nem ismeri
önmagát, tehetségeit, lelki világát és azokat a
tereket, ahol biztonságban boldogulhat.

Máról-holnapra minden megfordulhat.
Ön lehet gazdag és előkelő, vagy kenyere
után futó szegény, holnap lebukhat a mélybe,
vagy pénzhegyeken ülhet. Nem humbugos
jóslások, vagy babonás misztikusok nyujta-
nak segítséget önmaga megismerésére, hanem
egy igen komoly és értékes tudomány: a
grafológia. Üzlet, vállalkozás, szerelem, há-
zasság, munka, tehetségi ágak stb. mindazok,
amelyeknél a grafológia az Ön életébe bele-
szólhat és tanácsot adhat. Eddig — külö-
nösen külföldi államokban — ugyszólván
csak a kiváltságosoknak jutott a grafológiai
megállapítások által veit utmutatások és
tanácsok felhasználása.

Zsombok Zoltán a rádióból is ismert
író, grafológus az egyén írása és egyéb adatai
alapján, lapunk olvasói részére analíziseket
készít, ha az alanti szelvényt kitöltve beküldik.
Ez az akció nem üzleti jellegű, mert az író
a kidolgozás honoráriumát elengedi, s
csupán a hirdetés és a megvalósulás költsé-
geire kér 60 fillér bélyegösszeget. Minden
olvasó jelentkezhet, akit pedig személyi ki-
dolgozások nem érdekelnek, az bárki másnak
pársoros írását és korának megjelölését küld-
heti be. A levelek így címzendők: *Csongrádi
Ujság szerkesztősége.*

GRAFOLÓGIAI UTALVÁNY

Név: .....
Cím: .....
Családi állapota: ..... Testi hiba: .....
Szül. év, hó, nap: .....

Építkezési anyagok legjobb beszerzési forrása

Az építkezni szándékozó közönséget értesítjük, hogy gyártelepünkön **falitégla, járda-tégla, 20/20-as, 30/30-as és 6 sarku padozat-tégla, kémény- és oszlop-tégla, sima- és idom nyersfalazat-tégla, kut-tégla, kemence-tégla, továbbá hornyolt és hódfarku tetőcserép** bármely mennyiségben **mélyen leszállított** gyári áron kapható. Mielőtt szükségletét beszerezné, győződjön meg személyesen gyártmányaink igen jó minőségéről, azok méreteiről és áraitól.

Telefon: 43.

Mátray Építőanyaggyár Csongrád

Legmagasabb áron vesz
használt tankönyveket
a „Szilber” könyvkereskedés.

SPORT.

5600 futballista a déli kerületben

Az országos munkastatisztikai hivatal átiratot intézett a DLASz-hoz, hogy közölje vele, mennyi igazolt futballistája van az alszövetségnek. A statisztikát Fürst György főtitkár több napi munka után elkészítette. A statisztikából kitűnik, hogy a DLASz-nak jelenleg 5600 igazolt játékosa van. Ebben a létszámban benne vannak az 1908 előtt született játékosok is, akik már vagy nem futballoznak, vagy teljesen visszavonult életet élnek, vagy pedig egyesületi vezetők.

Statisztikailag kimutathatóan 2117 aktív futballistája van az alszövetségnek, korosztályok szerint a következőképpen csoportosítva: 1908-as 85, 1909-es 87, 1910-es 311, 1911-es 364, 1912-es 293, 1913-as 345, 1914-es 277, 1915-ös 137, 1916-os 62, 1917-es 37, 1917-es utáni születésűek közül 20 igazolt futballista van.

365/934. vght. szám.

Árverési hirdetés.

Szedlacsék István zárgondnok javára Deák Péter hagyatéka ellen a csongrádi kir. járásbíró 1934. évi P. 850—4. sz. végzésével elrendelt árverés folytán 1934. évi június hó 21. lefoglalt 335 P-re becsült ingóságokra csongrádi kir. járásbíró 934 P 850/4. sz. végzésével az árverés elrendeltevén, annak Csongrádon Apponyi-u. 6. szám alatt leendő megtartására határidőül **1934. évi július hó 27. napjának délelőtti 10 órája** tűzetik ki, amikor a buorok, ruhaneműek, kályhák, égyeneműek s egyéb dolgok és ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

Csongrád, 1934. évi július hó 22.

Szentmiklóssy András
kir. jbirósági végrehajtó.

URÁNIA HANGOS MOZI

Csütörtökön, július 26-án d. u. 1/2 7 és este 1/2 9 órák

Ahány város, annyi leány.

Litwak zenés vígjátéka 8 felvonásban.

Főszereplők: Madeleine Caroll és Ivor Novollo.

MODERN ROBINSON.
(Senki szigete)

Egy fogadás története 10 felvonásban.

Főszereplő: Douglas Fairbanks.

Július 26. csütörtök.

6.45 Torna. Utána Odeon—Parlophon hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben Polydor—Brunswick hanglemezek. — 12.05 Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 1.30 Hochstrasser Ferenc fuvolázik, Faragó István hegedül zongorakísérettel. — 4 Debreceni Gyula ifjúsági előadása. — 5 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 6 Költők féloraja. — 6.30 Durium hanglemezek. 7.10 A rádió külügyi negyedórja. 7.30 Három egyfelvonásos. — 9.30 Hírek, időjárásjelentés. — 9.50 Operettrészletek. — 11.10 A Pataky-jazz-zenekar műsora.

Budapest II. 5.05—5.55 Bura Sándor és cigányzenekara.

Július 27. péntek.

6.45 Torna. Utána Kristály hanglemezek 10 Felolvasás Közben Polydor—Brunswick hanglemezek. — 12.05 Endre Béla szólókvartette. — 1.30 Országos Postászenekar. 3.30 A rádió diákféloraja. — 4 Simon Blanka előadása. — 5 Frits Miklós gitározik. 5.30 Rézner Kornél dr. ny. kuriai bíró előadása. 6 Bachmann zenekar műsora. — 6.40 Sportközlemények. — 6.55 Lukács Sári énekel zongorakísérettel. — 7.30 Vajthó László dr. előadása. — 8 Közvetítés a Zsófia sétahajóról. — 9 Hírek. — 9.20 A Budapesti Hangverseny Zenekar. — 9.55 Időjárásjelentés. 10.30 Kolompár Laci és cigányzenekara. — 11.20 A Royal jazz-zenekar műsora.

Budapest II. 7—7.25 Fazekas István előadása — 9.25—10.20 Berend-szalonzene- kar — 10.25 Időjárásjelentés.

Július 28. szombat.

6.45 Torna. Utána Polydor—Brunswick hanglemezek. — 10 Felolvasás. Közben Polydor—Brunswick hanglemezek — 15.05 Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 1.30 Pálffy Mária és Vermes Jenő énekel zongorakísérettel. — 4 Harsányi Gizi előadása. 5 Szász József előadása. — 5.30 Budapesti Koncert Szalonzenekar. — 6.35 Mit üzen a rádió. — 7.10 Kedvenc hanglemezek. — 8.15 A Budapesti Hangverseny Zenekar operett-előadásának közvetítése. — 9.20 Hírek, ügétversenyeredmények. — 10.15 Időjárásjelentés. 10.45 Közvetítés a Bellevue-szállóból. — 11.15 Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Vargha Imre énekel. — 12—1 Bura Sándor és cigányzenekara.

Budapest II. 4.05—4.40 Uray Margit magyar nótákat zongorázik. — 6.40—7 A hét eseményei.

SZILBER UJSÁGJÁBAN, HIRDESSZEN
a Csongrádi Ujság-ban Biztos siker

Csongrád megyei város polgármesterétől.

2757/1934. sz.

Hirdetmény.

Felhívom a város területén lakó birtokosokat, hogy ha a határ bármely részén sáska vagy szöcske tömeges megjelenését észlelnék, azt a város gazdasági hivatalában haladéktalanul jelentsek be és abból legalább 10 darabot üvegbe vagy dobozba téve bejelentéskor hozzanak magukkal.

Csongrád, 1934. évi május hó 29.

Polgármester megbízásából:

Luby Árvéd
főszámvevő, gazd. ú. o. v.

Csongrád megyei város polgármesterétől.

2870/1934. sz.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy egyesek az udvarba bevezetett ártézi vizet úgy pazarolják, hogy a vízcsapot kinyitva, a vizet órákon keresztül folyni engedik s ezen cselekményükkel a főkuttól távolabb levőket a vízhasználatról elzárják.

Miután az ártézi zelsősorban ivásra és tisztálkodásra használható fel, figyelmeztetem a város közönségét, hogy a fenti cselekménytől s általában mindennemű víz-pazarlástól annál is inkább tartózkodják, mert a tiltott cselekmények elkövetői ellen az 1913. évi XVIII. t.-c. 29. §-ába ütköző kihágás miatt az eljárást folyamatba teszem s az illetőket az 1928. X. t.-c. alapján szigorúan megbüntetem.

Csongrád, 1934. évi május hó 15.

Dr. Pirocska János
polgármester.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

Másfél hold nagyrét tanyával Siha József dülőlőjén eladó; értekezés ugyanott 231. tanyaszám alatt. 3-3

Egy és fél hold szőlő terméssel együtt eladó. Értekezés Pacsirta-utca 9. sz. alatt. x4

Uj-utca 15. számú ház kiadó, és elsejére elfoglalható; értekezés ugyanott ünnep hetipiacos napokon.

Kitűnő csemegezőlő 45 fajban, frissen, tőkéről szedve, állandóan, kis mennyiségben is kapható dr. Jánoshegyi (Janitzky) Gyula városi állatorvos kertjében (Szentesi-ut 1./a). x-1

500 négyszögöl Kisrét eladó; értekezés József-utca 20. szám alatt. 3-2

Használt iskolai tankönyveket legmagasabb áron vesz a Szilber-könyvkereskedés.

Árpád-utca 28. számú sarokház eladó. x8

Hosszu-utca 16. számú ház egészben vagy felerészben eladó; értekezés ugyanott.

32 hold föld tanyával és 15 hold föld tanyával haszonbérbe kiadó. Értekezés Árviz-utca 10.

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x99

Makulatura papir olcsó áron kapható a Szilber könyvkereskedésben. 3-3

Fehér bor 25 litertől feljebb olcsón kapható. Cim a kiadóban. 3-2

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ, LAPTULAJDONOS:
BÓZVÁRI J. ANTAL
SZILBER-KÖNYVNYOMDA, CSONGRÁD.